

Σχεδιασμός της νομοθεσίας

ΜΑΡΙΑ ΜΟΥΣΜΟΥΤΗ, ASSOCIATE RESEARCH FELLOW, INSTITUTE
OF ADVANCED LEGAL STUDIES, UNIVERSITY OF LONDON

ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Καλός νόμος =
αποτελεσματικός νόμος

4 στοιχεία αποτελεσματικότητας

- ▶ **Στόχος** – τι προσπαθεί να πετύχει ο νόμος;
- ▶ **Περιεχόμενο** – πως προσπαθεί να πετύχει τον στόχο του;
  - ▶ *τι κανόνες χρησιμοποιεί;*
  - ▶ *Τι μηχανισμό εφαρμογής;*
  - ▶ *Πως επικοινωνεί τα μηνύματα;*
- ▶ **Πλαίσιο** – πως συναρμόζει με το νομικό σύστημα;
- ▶ **Αποτελέσματα** – τι πέτυχε ο νόμος;

Τι είναι ο σχεδιασμός της νομοθεσίας;

Η διαδικασία λήψης αποφάσεων και σύνθεσης των θεμελιωδών στοιχείων της 'νέας νομοθεσίας

Ο σχεδιασμός αντιμετωπίζει:

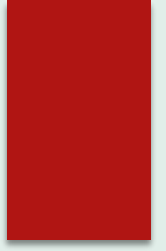
- ▶ Το πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί
- ▶ Εναλλακτικούς τρόπους παρέμβασης και θέση της νομοθεσίας σε αυτούς - Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα
- ▶ Συμμόρφωση (αποδέκτες)
- ▶ Επιβολή και εφαρμογή της νομοθεσίας (εφαρμοστές)
- ▶ Ρυθμιστικά μηνύματα και επικοινωνία τους (αποδέκτες)

Τα 5 στάδια νομοθέτησης (G. Thornton)

Διλήμματα σχεδιασμού νομοθεσίας

1. Αναγκαιότητα νομοθεσίας

- ▶ Είναι η νομοθεσία αναγκαία;
- ▶ Τι εναλλακτικές υπάρχουν;
- ▶ Ποιά είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους;

Για να εκτιμήσουμε την αναγκαιότητα πρέπει να έχουμε σαφή κατανόηση του προβλήματος που πρέπει να ρυθμιστεί/αντιμετωπιστεί και των αιτιών του

Σαφής διάκριση της δημόσιας πολιτικής από την νομοθεσία

Παράδειγμα

Κοινωνικό πρόβλημα: αύξηση παράνομων αμβλώσεων

Ποιοί είναι οι λόγοι για το πρόβλημα;

- ▶ Επιλογή 1: Αποχή από ρύθμιση
- ▶ Επιλογή 2: Εκστρατεία ενημέρωσης περί αντισύλληψης
- ▶ Επιλογή 3: Δυνατότητα δωρεάν αμβλώσεως σε δημόσια νοσοκομεία (κίνητρο – δημόσια παροχή)
- ▶ Επιλογή 4: Εισαγωγή πρόβλεψης στον κώδικα δεοντολογίας των ιατρικών συλλόγων
- ▶ Επιλογή 5: Θέσπιση εθνικού στόχου για την μείωση των παρανόμων αμβλώσεων (πχ 20% σε περίοδο 3 ετών)
- ▶ Επιλογή 6: Συνδυασμός των παραπάνω μέτρων
- ▶ Επιλογή 7: Ποινικοποίηση των αμβλώσεων

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4675 Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας - ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής της πολιτικής δημόσιας υγείας

Άρθρο 2 Αρχές της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας

Άρθρο 3 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ»

Άρθρο 4 Πρωτογενής, Δευτερογενής και Τριτογενής Πρόληψη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 5 Δομές και όργανα δημόσιας υγείας

Άρθρο 6 Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας

Άρθρο 7 Σύσταση Τμήματος Κινητοποίησης Κοινωνικού Κεφαλαίου Υγείας στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής

Άρθρο 8 Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών

Άρθρο 10 Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ)

Άρθρο 12 Οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ)

Άρθρο 13 Συντονισμός και Διατομεακή Συνεργασία για τη Δημόσια Υγεία

Άρθρο 14 Μετάταξη ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ

Άρθρο 15 Τροποποίηση του άρθρου 13Α του ν. 3370/2005

Άρθρο 16 Καταργούμενες διατάξεις

Άρθρο 17 Διάθεση κατασχεμένης ή δημευμένης αιθυλικής αλκοόλης προς τον

σκοπό της παρασκευής αντισηπτικού

Άρθρο 18 Τρόπος διάθεσης αντιβιοτικών φαρμάκων

Άρθρο 19 Ζητήματα δημοσίων συμβάσεων για κάλυψη εκτάκτων αναγκών σε εξοπλισμό νοσηλείας και παροχή υπηρεσιών

Άρθρο 20 Ζητήματα υπερωριακής εργασίας στον ΕΟΔΥ κατά τη χρονική περίοδο αντιμετώπισης του κορωνοϊού

Άρθρο 21 Νομιμοποίηση δαπανών και μεταφορά πιστώσεων προς φορείς του Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 22 Έναρξη ισχύος

2. Σκοπός και στόχος

- ▶ Σκοπός διατρέχει την ζωή της νομοθεσίας
  - ▶ Συνδεδετικός κρίκος ανάμεσα στα προβλήματα, στις πολιτικές και στα μέσα αντιμετώπισής τους
  - ▶ Χρήσιμος για την ερμηνεία και την εφαρμογή
  - ▶ Συνετικό στοιχείο με τα αποτελέσματα
- ▶ Σκοπός = *τι* θέλει να πετύχει ο νόμος
  - ▶ Ποιο είναι το πρόβλημα που επιχειρεί να αντιμετωπίσει - ποιες πτυχές του *μπορούν* να αντιμετωπιστούν νομοθετικά;
  - ▶ Ποιοι είναι οι σκοποί του νόμου;

Διλήμματα

- ▶ Ο σκοπός δεν είναι ταυτόσημος με την αιτιολογία
- ▶ Πολλοί στόχοι μπορεί να συνυπάρχουν. Ποιοί μας αφορούν;
- ▶ Πως εκφράζονται οι στόχοι;
- ▶ Που βρίσκονται;
- ▶ Πόση πληροφορία είναι διαθέσιμη;

3. Ρυθμιστικό Περιεχόμενο

Πώς παρεμβαίνει η νομοθεσία
στο ρυθμιζόμενο πρόβλημα;
Είναι ρεαλιστική η παρέμβαση;
Είναι αναλογική και κατάλληλη;
Πώς αναμένεται να επηρεάσει το
πρόβλημα στην σημερινή μορφή
του;

- Τι κανόνες χρειάζονται ;
- Συμμόρφωση
- Μηχανισμός επιβολής & εφαρμογής

4. Ο νόμος και η λοιπή έννομη τάξη

- ▶ Με ποιόν τρόπο εντάσσεται ο νόμος στο υφιστάμενο δίκαιο; (νέα ρύθμιση, τροποποίηση, πολλαπλές τροποποιήσεις);
- ▶ Είναι η τροποποίηση ή συμπλήρωση ισχυόντων κανόνων σαφής και εύκολα εντοπίσιμη; Είναι οι αλλαγές που επέρχονται σαφείς, εύκολα εντοπίσιμες και κατανοητές;
- ▶ Είναι η ρύθμιση πλήρης;
- ▶ Ποια είναι τα πιθανά προβλήματα;

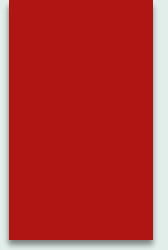
5. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

5^ο Κατάστρωση ύλης - δομή της νομοθεσίας

Η δομή αποτελεί σημαντικό checkpoint νομοτεχνικής ποιότητας

- ▶ Προϋποθέτει την αναγνώριση των βασικών κοινών της νομοθεσίας και των βασικών μηνυμάτων
- ▶ Λογικές ενότητες που επιτρέπουν την επαγωγική προσέγγιση του αντικειμένου.
- ▶ Διευκολύνει τους αποδέκτες και τους εφαρμοστές, επιτρέπει την εύκολη πρόσβαση και κατανόησή των διατάξεων .
- ▶ Η δομή είναι βασικό εργαλείο επικοινωνίας των μηνυμάτων της νομοθεσίας

5β Διατύπωση του νόμου

Η γλώσσα αποτελεί το βασικό μέσο «επικοινωνίας» της νομοθεσίας.

Προτεραιότητα είναι η **απλότητα** και **σαφήνεια** (άρθρο 58 παρ. 1 περίπτ. Β Ν. 4622/2019).

Οι γλωσσικές επιλογές πρέπει να εξυπηρετούν την αποτελεσματικότητα

- ▶ Οι διατάξεις του νόμου περιέχουν **νομικές ρυθμίσεις** και όχι διαπιστώσεις, εξαγγελίες, διαβεβαιώσεις και αιτιολογίες.
- ▶ Η διατύπωση πρέπει να είναι **απλή, σαφής, λιτή και περιεκτική** και κατανοητή σε όλους.
- ▶ ενεργητική φωνή - δημοτική γλώσσα - οριστική έγκλιση του ενεστώτα – χωρίς υπερβατά σχήματα λόγου
- ▶ ορολογική συνέπεια.

Άλλα μέσα νομοθετικής επικοινωνίας

7. Αποτελέσμα τα

Ποιά αποτελέσματα;
Πως θα μετρηθούν;
Με ποιά εργαλεία;
Πότε;
Από ποιόν;

